

MAK2030 alameesmärgid ja võimalikud mõõdikud (tööversioon)

Metsanduse arengukava aastani 2030 (MAK2030) ettepanekust meenutuseks:

Metsanduslike otsuste mõju ulatub reeglina kaugemale kui arengukavaga kaetav kümneaastane periood. Seetõttu on arengukava pika vaate (aastani 2100) eesmärk tagada metsade sotsiaalselt tasakaalustatud ökoloogiline ja majanduslik jätkusuutlikkus, arvestades kultuurilisi aspekte, võimalikke kliimamuutusi ja globaalseid suundmusi eeskätt majanduses ja tehnoloogilises innovatsioonis. Arengukava peab – koos keskkonnamõju strateegilise hindamisega – määratlema strateegilised valikud, kaaludes erinevaid metsakasutuse ja -kaitse mahtusid.

Üldeesmärgid:

- Metsade kasutamine on võimalikult mitmekülgne, vastab ühiskonna ootustele ja vajadustele, aitab leevendada kliimamuutusi ja nendega kohaneda ning tagab sotsiaalselt tasakaalustatud elu- ja majanduskeskkonna ning metsaökosüsteemide soodsa seisundi.
- Nüüdisaegne haridussüsteem ja metsateadus, samuti selgelt mõistetav ja avalikkusele kergelt kättesaadav teave metsandusest suurendavad ühiskonna teadlikkust ja kujundavad hoiakuid jätkusuutliku metsanduse suunas ning tagavad puidu maksimaalse väärimise ja kõigi metsaga seotud hüvede targa kasutuse.

Arengukava koostamise ettepaneku ettevalmistamise käigus tulid esile kolm peamist probleemvaldkonda, mille lahendusstsenaariumite väljatöötamisele arengukava koostamisel keskendutakse:

1. **Vajadus tervikliku plaani järele metsamaa kasutamiseks ühiskonnale vajalike hüvede pakkumiseks. Sealhulgas selguse loomine, milline on tulundusmetsade, kaitsemetsade ja rangelt kaitstavate metsade osakaal ning piirangutega seotud kompensatsioonimeetmete rakendamise vajadus. Samuti parema ruumilise planeerimise vajadus, mis võimaldaks inimestel paremini kaasa rääkida oma elukeskkonna kujundamisel;**
2. **Metsade hea tervisliku seisundi, elustiku mitmekesisuse, tootlikkuse ja uuenemisvõime tagamine. Metsade puidulise ja mittepuidulise kasutamise tõhustamine, sealhulgas kliimamuutustega kohanemisel ja nende leevendamisel, ning selleks vajalike investeeringute tagamine metsakasvatuse ja metsamajanduslikku infrastruktuuri;**
3. **Metsa ja metsanduse pakutavate hüvede teadvustamine ja käsitlemine tervikuna. Parima teadmise ja innovatsiooni kasutamine metsade kui elukeskkonna kvaliteedi tagamiseks ja puidu maksimaalseks väärimiseks.**

Eesti 2035

Toome välja ka paralleelselt koostatavas Eesti 2035 strateegias planeeritud eesmärgid ja mõõdikud. Materjalid on leitavad Riigikantselei kodulehel (<https://www.riigikantselei.ee/et/valitsuse-toetamine/strateegia-eesti-2035/materjalid>).

Strateegilised sihid:

- 1. Eestis elavad arukad, tegusad ja tervist hoidvad inimesed Eesti inimene on õpitahteline, kriitiliselt mõtlev, muutustega kohanev ja teistega arvestav, kes saab hästi hakkama, hoiab tervist ja on õnnelik.**
- 2. Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik Eesti majanduskeskkond kutsub tegutsema ja investeerima, majandus on paindlik ja teadmistepõhine, siin saab ja julgetakse katsetada uusi lahendusi olles samas vastutustundlik inimeste ja looduse suhtes.**
- 3. Eesti on parim koht elamiseks Eestis on inimeste vajadusi arvestav, mugav, ligipääsetav, hästi ühendatud, turvaline ja nutikalt korraldatud elukeskkond (sh taristu) ning hoitud mitmekesine loodus.**

Ruum ja liikuvus

Eesmärk 1: Vajadusi arvestav, ligipääsetav, kultuurne ja turvaline ruum

Mõõdik 1: Elukeskkonna kvaliteediga rahulolu indeks; rahulolu ühendusvõimalustega

Eesmärk 2: Tervislikke ja kestlikke eluviise soodustav ruum

Mõõdik 2: CO2 reisijakilomeetri kohta; kergliikluse ja ühistranspordi kasutajate arv/osakaal

Eesmärk 3: Hoitud ja mitmekesine keskkond

Mõõdik 3: Liikide mitmekesisuse näitaja Mõõdik 4: keskkonnakäitumise näitaja Mõõdik 5: õhusaaste näitaja

Kliima ja majandus

Eesmärk 1: Vastutustundlik ja tark ettevõtja/ettevõtlus

Mõõdik 1: CO2 heide SKP kohta Mõõdik 2: ettevõtete lisandväärtuse/tootlikkuse kasv (suhtena EL keskmisesse).

Eesmärk 2: Turvaline ja paindlik majanduskeskkond

Mõõdik 3: Doing Business vms indeks

Tervis ja sotsiaalkaitse

Eesmärk 1: Eesti inimesed on füüsiliselt ja vaimselt terved ning teevad tervisthoidvaid, riske vähendavaid ning elu- ja looduskeskkonda hoidvaid käitumis- ja tarbimisvalikuid

Eesmärk 2: Eestis on väärtustatud kõigi inimeste heaolu nende elukaare vältel ning on toetatud rahvastiku järelkasv

Eesmärk 3: Eesti tervise-, töötervishoiu- ja sotsiaalkaitsesüsteem on inimesekeskne ja pikaajaliselt jätkusuutlik

Riigivalitsemise reformid

Eesmärk 1: Kvaliteetsed, kättesaadavad ja asjakohased avalikud teenused igas piirkonnas

Mõõdik 1: KOV teenuste korraldamise võimekuse näitaja

Eesmärk 2: Mõjus ja kulutõhus valitsemine

Eesmärk 3: Demokraatia ja õigusriigi kindlustamine/ Eesti kui demokraatliku digiriigi prototüüp

Oskused ja tööturg

Eesmärk 1: Eesti inimestel on teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad eneseteostust ja isiklikku arengut.

Eesmärk 2: Eesti haridus- ja tööturupoliitika on paindlik, tulevikku vaatav ja rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline

Eesmärk 3: Eestis on piisavalt kvalifitseeritud tööjõudu, mis toetavad Eesti riigi ja majanduse edenemist

MAK2030 alameesmärgid ja mõõdikud:

FE Indikaator	Alameesmärgid	Mõõdikud	Taustainfoks ühisstsenaarium (rohelistelt märgitud kirjed on ümber tõstetud esialgse indikaatori alt)	Juhtkogu kommentaarid
Metsapoliitika ja metsanduse suunamine: - Riiklikud metsaprogrammid või samaväärsed - Finants- ja majandusinstrumentid - Teave ja kommunikatsioon - Institutsionaalne raamistik - Õiguslik/regulatiivne raamistik: riiklik ja	Metsa ja metsandust puudutavate otsuste tegemiseks kogutakse asjakohast teavet, seejuures on avalik teave ja ruumiinfo kõigile kättesaadav ja ühiskond on teadlik metsandusega seotud küsimustest.	* kursisolek Eesti metsadega seotud teemadega või keskkonnateadlikkuse indeks/uuringu tulemused *kaugseire on keskkonnajärelevalves rakendatunud	Metsa kui investeerimiskeskonna selguse ja kindluse tagamiseks on loodud ning avalikkusele tutvustatud metsamajanduse pikaajaline visioon, milles on kokku lepitud metsanduse arengusuunad pikemaks kui 10 aastaks. Metsade jätkusuutliku käekäigu aluseks on metsandusala teadlikkuse suurendamine ühiskonnas. Metsa puudutav avalik teave ja ruumiinfo on kõigile kättesaadav veebipõhise infosüsteemi kaudu. Paranenud on metsasektori maine ning nii maal kui linnades elavad inimesed on tänu paranenud avalikule kommunikatsioonile teadlikumad metsanduse ja metsatööstuse pakutavatest hüvedest. Metsa kultuurilisi väärtusi on teadvustatud metsa ja identiteedi, samuti metsanduse ja metsa ökosüsteemi ajaloo kaudu.	

rahvusvahelised kohustused			Avalikkus on teadvustanud metsa ja metsanduse rolli Eesti ajaloos tänu mäluasutuste jt kultuuriinstitutsioonide ning metsasektori jt metsaga seotud sektorite koostööle. Lõpetatud on ajalooliste looduslike pühapaikade inventuur, mille andmestik on avalik ning metsas planeeritavate tööde tegemisel kohustuslik arvestada. Looduslikud pühapaigad ja metsas asuvad pärandkultuuri/kultuuripärandi objektid on paremini teadvustatud ja hõlpsamini leitavad, muuhulgas mobiilsete rakenduste abil. Metsaühistute kaudu on tagatud erametsaomanike suurem teadlikkus erinevatest metsa majandamisvõtetest, sh linnustikku säästvatest võtetest, metsa uuendamise ja hooldamise võimalustest ning metsaomaniku kohustustest. Metsaomanikud järgivad metsamajandamise head tava ja metsi sertifitseeritakse jätkuvalt. Metsainventuuride meetodikaid on auditeeritud ning analüüsitud ja vajadusel kaasajastatud. Läbi on viidud kaitsealade ja vääriselupaikade inventuur. Läbi on viidud elupaikade ja kaitstavate metsade funktsionaalsuse audit. Metsade, nende ökoloogilise seisundi ja puidubilansi ülevaade on hea ja asjakohane. Välja on arendatud mudelid metsa biomassi ja süsinikuvoogude, metsa majandamisvõtete mõju ja süsinikuvaru potentsiaali hindamiseks. Kogutakse metsandusalast investeerimise ja teadus-arenduse statistikat.	

			Senisest aktiivsemalt on kaasatud teadusasutused baasarusaamade täpsustamiseks ja arendustöö tegemiseks. Metsandust mõjutavaid otsuseid tehakse tõenduspõhiste uuringute baasil. Välja on töötatud CO₂ kalkulaator. Õpetajaid koolitatakse metsandusteemadel ja uuendatakse õppematerjale. Haridusasutused saavad lihtsamalt taotleda metsaga seotud hariduslike projektide toetust. Metsanduse laiapõhjaliseks suunamiseks on moodustatud valdkondade ülene VV tasemel ümarlaud. Metsaühistud toimivad edukalt ning toetavad nii erametsanduse arengut kui jätkusuutlikkust (mh keskkondlikku). Erametsaomanike nõustamine ja toetamine. Kasutusele on võetud operatiivne ja tõhus raiete seiresüsteem. Keskkonnajärelevalve toimib nii kaasajastatud seiresüsteemi kui metsade sertifitseerimise kaudu. Oluline roll keskkonnajärelevalves on ka kogukondadel ja metsaomanikel, kes teostavad naabrivalvet. Metsanduse arengukava koostamisel on arvestatud riiklike ja rahvusvahelisi kohustusi.	
	Kohalikud kogukonnad on kaasatud erinevatesse metsade majandamist puudutavatesse	*Üldplaneeringute arv, kus on fikseeritud metsakasutuse tingimused *KAH (kõrgendatud avaliku huviga) alade	Metsa kui elukeskkonna planeerimisse ja arendamisse on kaasatud kodanikud ja kogukonnad läbi planeerimisprotsessi, sh käsitletakse planeeringutes ka kõrge avaliku huviga alasid.	

	planeerimisprotsessi desse.	majandamiskokkulep etega kaetud pindala osakaal kogu KAH alade pindalast		
Metsaressursside ning nende rolli ülemaailmses süsinikuringes säilitamine ja sobilik edendamine: - Metsamaa pindala - Metsa tagavara - Vanuseline struktuur ja/või läbimõõdu jaotus - Metsaga seotud süsinikvaru	Metsaressurssi majandatakse eesmärgiga pikas perspektiivis suurendada metsa süsinikvaru ning süsiniku sidumise võimet. Metsamaa pindala on säilinud vähemalt tänasel tasemel ja metsa majandamisel liigutakse tulundusmetsa ühtlase vanuselise jaotuse poole.	*Metsas ning metsamuldades seotud süsinikvaru *Metsamaa pindala	Metsamaa pindala ei ole oluliselt vähenenud või on pigem suurenenud. Metsa raadamisel on loodud süsinikusidumise kompensatsioonimehhanismid, mida ei arvestata pool- ja avakoosluste raadamisel elurikkuse taastamise eesmärgil. Metsa tagavara – stsenaariumispetsiifiline Puidu kasutust reguleeritakse uuendusraiate pindalade põhisel. Vanuseline struktuur ja/või läbimõõdu jaotus: stsenaariumi spetsiifiline, kuid kaitstavatel aladel on struktuur nihkunud vanemate metsade poole. Metsade süsiniku sidumisvõimet ja talletamist suurendatakse. Mulla süsinikvaru on hinnatud ja tulevikus oluliselt ei vähene. Kliimaeesmärkide saavutamiseks tähtsustatakse asendusefekti ja süsinikku talletatakse pika tarbimisahelaga toodetesse.	
Metsa tervisliku seisundi ja elujõulisuse säilitamine: - Õhusaasteainete sadestumine ja kontsentratsioon - Mulla seisund - Defoliatsioon - Metsakahjustus - Metsamaa degradeerumine	Metsa tervise ja elujõulisuse tagamiseks ennetatakse metsakahjustusi läbi prognoosimise ja seiresüsteemi arendamise ja majandatavas metsas kasvukohatüübile sobilike metsa	*Välja on töötatud ja rakendatud eesmärgipärane metsakahjustuste prognoosimise ja seiresüsteem *Metsakahjustuste pindala	Metsakahjustusi on ennetatud ja patogeenide levikut takistatud, sh metsa majandamisvõtete mitmekesistamise tõttu. Jälgitakse invasiivsete ja ohtlike võõrliikide levikut ning välja on töötatud meetmed nende leviku tõkestamiseks. Erinevate metsakahjustajate leviku ennetamiseks on arendatud järelevalve- ja seiresüsteem. Kahjustuste prognoosimise võimekust on tõstetud ning loodud on teavitussüsteem.	

	majandamisvõtete kasutamise.		Metsatulekahjude ennetamiseks on veevõtukohad terviklikult planeeritud ja tagatud neile ka juurdepääs. Ulukikahjustuste vähendamiseks on tõhustatud jahindusorganisatsioonide ja maaomanike vahelist koostööd. Metsamulla seisundi uuringute põhjal on välja töötatud seisundit vähem kahjustavad metsa majandamisvõtted.	
Metsade tootlike funktsioonide säilitamine ja ergutamine (puiduliste ja mitte-puiduliste): - Juurdekasv ja raie - Ümarpuit - Mittepuidulised saadused - Teenused	Metsa puidulisi ja mittepuidulisi saadusi ja teenuseid kasutatakse viisil, mis säilitab metsa elurikkuse, produktiivsuse, uuenemisvõime ja elujõulisuse.	*Metsaga seotud ökosüsteemiteenused on kaardistatud ja hinnastatud *hooldusraiete pindala, *juurdekasv *raiemah	Läbi on viidud ökosüsteemiteenuste hindamine ja loodud on visioon. Ökosüsteemiteenused on hinnastatud ning pandud suhtelisse tähtsusesse puidutoomisest tuleneva rahavooga. Metsa korraldamisel ning planeerimisel võetakse arvesse ökosüsteemiteenuseid. Puidukasutus on jätkusuutlik. Analüüsitud on raie mahu alampiiri, mis arvestab kriitiliselt sotsiaalmajanduslikku mõju. Lageriaietel jäetakse säilikipuid gruppideks, mis võimalusel koosnevad erinevatest puuliikidest. Surnud puidu kogus kaitstavatel aladel kasvab, tulundusmetsa surnud puidu jätmise praktikaid uuritakse ning vajadusel muudetakse regulatsioone. Metsa saaduseid kasutatakse jätkusuutlikult. Metsale lisandväärtuse loomise juures on olulisel kohal metsa mittepuiduliste ressursside kasutamine. Kasutatakse mitmekesisemaid teenuseid. Teenuseid kasutatakse jätkusuutlikult.	
Metsa ökosüsteemide	Mets on mitmekesine nii	*Lageriaialade uuenemise osakaal	Puuliigiline koosseis - stsenaariumi spetsiifiline.	

bioloogilise mitmekesisuse säilitamine, kaitsmine ja asjakohane parendamine: - Metsade puuliigiline koosseis - Uuenemine - Looduslikkus - Võõrpuuliigid - Surnud puit <i>/käsitletakse metsa tootlikkuse all koos raievõtetega/</i> - Geneetilised ressursid - Metsa killustatus - Ohustatud metsaliigid - Kaitstav mets - Enamlevinud metsalindude liigid	vanuselisel struktuurilt kui ka puuliigiliselt koosseisult ja on uuenenud kasvukohale sobilike puuliikidega. Metsa geneetilisi ressursse säilitatakse.	*Noorendike puuliigiline koosseis *Puuliikide arv, millele on moodustatud geenireservimetsad või tagatud geneetilise mitmekesisuse säilitamine ex situ	Metsade uuenemist suunatakse, sh kliimamuutustega kohanemiseks. Raiesmikud uuenevad kasvukohale sobilike puuliikidega. Soodustatakse omamaiste puudeliikide kasutamist. Metsade uuendamisel kasutatakse kvaliteetset kultiveerimismaterjali, mille olemasolu tagamiseks edendatakse kohalike metsataimede tootmist. Kvaliteetse kultiveerimismaterjali, sh seemnevaru tagamiseks toodab riigimetsa majandaja metsataimi riigimetsa tarbeks ja erasektor toodab erametsa jaoks. Uuritud on võõrpuuliikide kasvatamise võimalusi kliimamuutustega kohanemiseks ja nende leevendamiseks, sh nende mõju üldisele elurikkusele. Kvaliteetse kultiveerimismaterjali ja seemnevaru tagamiseks on Eestis piisav seemne- ja istikuvaru heade omadustega varietetidest. Kontrollitakse metsataimede kvaliteeti, rajatakse järglaskatseid ning uuritakse taimede päritolupiirkondade sobivust. Riik toetab ja motiveerib metsakasvatustööde läbiviimist. Metsapuude geneetilist mitmekesisust on analüüsitud ja vajadusel võetud kasutusele säilitavad meetmed.	
	Metsa elurikkuse ja elukeskkonna säilitamiseks planeeritakse metsamaastikku terviklikult, sh läbi toimiva rohevõrgustiku koos	*Rohevõrgustiku toimivust on uuritud ja võetud toimivust parandavad meetmed kasutusele *Looduskaitse motivatsioonisüsteem	Korrastatakse Natura võrgustiku metsaelupaikade, kaitsevööndite metsade ja vääriselupaikade määratlust loodusliku metsa mõiste ühtlustamiseks. Killustatuse vähendamiseks määratakse rohevõrgustiku mittefunktsionaalsed piirkonnad ja parandatakse rohevõrgustike kvaliteeti.	

	tuumalade ja koridoridega, , seejuures täiendades metsaomanikule suunatud motivatsioonisüsteemi.	mi analüüs ja rakendamine *metsaelupaigatüüpi de ja metsaliikide seisund	Haruldaste metsaliikide taastumiseks on välja arendatud lisameetmed. Enamlevinud metsalindude liigid - stsenaariumi spetsiifiline Metsade elurikkuse säilitamiseks on loodud eesmärgipärane motivatsioonisüsteem. Piirangute seadmisel hinnatakse majanduslikku mõju metsaomanikule, mille alusel arvutatakse välja rahalise kompensatsiooni summa.	
Kaitsefunktsioonide (eelkõige mulla ja vee) säilitamine ja sobilik edendamine: - Kaitsefunktsiooniga metsad (muld, vesi jm ökosüsteemi funktsioonid; taristu ja majandatavad loodusressursid)	Metsa kasutuse planeerimisel arvestatakse sellega, et säiliks erinevad metsa ökosüsteemi funktsioonid.	*Regulatsioonid erinevate kaitsefunktsioonide jaoks on paigas	Kaitsefunktsioonidega metsad on defineeritud ja kaitse tagatud.	
Teiste sotsiaalmajanduslike funktsioonide ja tingimuste säilitamine: - Metsaomand - Metsandussektori panus SKP-sse - Metsaettevõtete puhastulu	Metsa mitmekesise kasutuse potentsiaal on realiseeritud ja metsaomanike sissetulekuallikad mitmekesistunud. Metsasektor on konkurentsivõimeline.	*Metsaomanike arv ja keskmine metsaomandi suurus *Metsasektori ja muude metsast teenivate sektorite panus SKP-sse *Tööhõive metsasektoris	Metsanduse ja põllumajanduse maksupoliitikat on ühtlustatud. Tõhustatud on maksusüsteemi eesmärgiga peatada füüsilisest isikust metsaomanike arvu vähenemine. Kommertstegevuse metsas lepib kolmas isik maaomanikuga kokku. Metsasektor annab olulise panuse SKPsse, seejuures on eelisarendatud töötleva tööstuse lisandväärtuse tõstmine. Metsaomanike sissetulekuallikad metsast on mitmekesistunud. Metsaettevõtete puhastulu - stsenaariumi spetsiifiline.	

- Investeeringud metsadesse ja metsandusse - Metsasektori tööjõud - Töötervishoid ja tööohutus - Puidu tarbimine - Puidukaubandus - Puiduenergia - Vabaajategevus metsades			Metsandus pakub maapiirkondades töökohti ka väljaspool tõmbekeskusi. Metsast välja toodud puit on väärintatud võimalusel koha peal. Metsade kasutusega seotud tööhõive hoidmiseks ja võimalusel suurendamiseks maapiirkondades on hinnatud metsa puidulise ja mittepuidulise kasutuse (sh mesinduse) mõju ja potentsiaali maapiirkondade tööhõivele ning on kavandatud meetmed potentsiaali realiseerimiseks, et luua täiendavaid tuluahelaid metsaomanikele. Metsasektoris töötavate inimeste kompetents on mitmekesistunud. Juurde on tulnud uudsema ja keerulisema kompetentsiga kõrgepalgalisi töökohti.	
	Puit asendab taastumatuid ja keskkonnakahjulikke materjale vastavalt väärintamispotentsiaalile erinevates kasutuslades, sh energeetikas, ning on oluline osa biomajandusest. Metsasektor loob kodumaisele puidule maksimaalset lisandväärtust koha peal.	*eksporditud ümarpuidu suhe kogu raie mahtu *(puidu väärintamise) ettevõtete loodav lisandväärtus töötaja kohta	Puidu tarbimisel arvestatakse on kasvanud vajadusega suurendada süsiniku pikaajalist talletamist või asendada taastumatuid ja keskkonnakahjulikke materjale. Puidu kasutust on soodustatud nii arhitektuuris kui ka mujal, samuti taaskasutust või ahelkasutamist. Tööstuse ja teaduse koostöös on leitud uusi võimalusi puiduressursi, sh ümarpuidu ja madalakvaliteedilise ressursi kohapealseks väärintamiseks ja mitmekülgseks kasutamiseks, et tõsta metsandussektori lisandväärtuse potentsiaali. Puidule on leitud uusi kasutusvõimalusi ja väljundtooted on funktsionaalsemad. Uuritud on ümarpuidu kohapealse väärintamise ja mitmekülgse kasutamise võimalusi. Metsatööstus on hakanud tõhusamalt kasutama nõ raskesti töödeldavat (standardpuidust keerulisemat) puitmaterjali.	

			Importpuidu kasutamine on stsenaariumi spetsiifiline. Ekspordile orienteeritud ärimudelite kõrval tagab metsatööstus ka piisava sisendi kohalikele metsaga seotud väärtusahelatele ja ettevõtetele, kes on oma niššides nii kodumaiselt juhtivad tarnijad kui ka globaalselt juhtivad eksportijad. Energeetikas kasutatakse puitu vastavalt väärimispotentsiaalile. Metsatööstus teeb tihedat koostööd teadlastega ning selle tulemusel on tootmisahelad mitmekesisemad ja väljundtooted funktsionaalsemad. Metsa lisandväärtuse kasvatamiseks on välja töötatud uusi tehnoloogiaid, sh nii metsa puiduliste kui ka mitte-puiduliste saaduste ja –teenuste tootmiseks ja pakkumiseks. Metsandussektori lisandväärtuse potentsiaali tõstmiseks edendatakse ja toetatakse valdkonna teadus- ja arendustegevust, sh puiduliste ja mittepuiduliste metsasaaduste ja -teenuste innovaatilist kasutamist, suurendatakse kompetentsi ja teadlikkust (erinevad puidukasutusviisid, paberi- ja puitmassi tootmine, biotehnoloogiad, puitmaterjalid, biorafineerimistehnoloogiad, biomaterjalid, biokemikaalid, bioplastik, saetööstus jm). Uuritud on nii majanduslikult väheväärtuslike puuliikide kasutusvõimalusi kui ka ümarpuidu kohapealse väärimise ja mitmekülgse kasutamise võimalusi.	
	Mets on osa Eesti rahvakultuurist, kultuurilised väärtused on hoitud ning loodud on võimalused metsa	*Metsa puhkealade arv/pindala, loodud matkaradade pikkus, külastatavus *RMK puhkealade külastuste koguarv	Tänu sihitud turundustegevustele on rohkem inimesi leidnud tee matkaradadele ning tajuvad metsa kui suurepärase vabaaja veetmise kohta. Metsal on kasvav tähtsus pakkuda võimalusi taastada vaimset ja füüsilist heaolu ja tervist.	

	rekreatiivseks kasutuseks.	*Ajaloaliste looduslike pühapaikade pindala ja arv	Parandatud on metsade ligipääsetavust erinevate valdkondade üleselt koostööd tehes ning erinevaid digitaalseid lahendusi kasutusele võttes. Mets puhkekeskkonnana panustab rahvastiku tervisenäitaja paranemisse.	
	Metsataristu on planeeritud keskkonna-, elurikkuse- ja kliimaeesmärkidega koosõlas ning võimaldab täita erinevaid metsa sotsiaalmajanduslikke funktsioone.	*rajatud keskkonnamõju leevendavate objektide arv *teostatud maaparandussüsteemide hoiutööde (arv või pindala)	Maaparandussüsteemid on välja ehitatud, pidades silmas ka elurikkuse-, keskkonna- ja kliimaeesmärke ning metsade kasvukohatüüpide erisusi. Teede seisukord on paranenud tänu omanike ja kohaliku omavalitsuse koostöö paranemisele ja tõhusale toetusmehhanismile. Head teed metsade vahel võimaldavad metsa tõhusalt majandada ning tagavad nii kohalike elanike läbipääsu kui laiemalt väärtustatud avaliku kasutuse ehk juurdepääsu metsas käimiseks (nt loodusturism, marjade, seente ja ravimtaimede korjamine enda tarbeks jms kasutus) Metsamaterjali transport on muudetud kulu- ja süsinikuefektiivsemaks, nt on viidud üle raudteele, autoveo täismassi on suurendatud, loodud on metsasaaduste transpordi ühisplatvorm.	